

Araceli Salas

Educadora i psicomotricista

EMOCIONS. Cal que els infants reconeguin els sentiments propis i els dels altres.

L'educació emocional a l'escola

Diferents motius justifiquen abordar i treballar la dimensió emocional als centres educatius i en totes les etapes, i més encara en l'educació obligatòria. Un dels més destacats seria l'efecte preventiu, que es podria tractar des del sistema educatiu, ja que en la nostra societat actual creixen de manera vertiginosa els casos que tenen relació amb la falta de control de les emocions i amb la falta de respecte, tolerància i empatia cap a la diversitat, ja sigui mitjançant violència domèstica, racisme, homofòbia, sexisme... Els mitjans de comunicació diàriament ens en mostren senyals.

Des del punt de vista del sistema tradicional, les matemàtiques, les ciències socials o el llenguatge s'han convertit en els eixos principals d'un desenvolupament cognitiu de l'alumnat, mentre que hi ha un oblit gairebé generalitzat del desenvolupament emocional. No obstant això, cada vegada es té més clar -les evidències científiques així ho demostren- que l'educació ha d'orientar-se al ple desenvolupament de la personalitat de l'alumne. Això im-

Els coneixements **acadèmics** han d'anar de la mà dels **emocionals** per assolir el ple desenvolupament de la personalitat de l'alumne

plica que el desenvolupament cognitiu ha d'anar de la mà del desenvolupament emocional.

El concepte d'intel·ligència emocional va ser popularitzat pel psicòleg nord-americà Daniel Coleman i fa referència a la capacitat per reconèixer els sentiments propis i els dels altres. Per Coleman, la intel·ligència emocional implica cinc capacitats bàsiques: descobrir les emocions i sentiments propis, reconèixer-los, manejar-los, crear una motivació pròpia i gestionar les relacions personals.

La intel·ligència emocional ens permet:

- Prendre consciència de les nostres emocions
- Comprendre els sentiments dels altres.
- Tolerar les pressions i frustracions que suportam en el nostre context.
- Accentuar la nostra capacitat de treballar en equip.
- Adoptar una actitud empàtica i social que ens brindarà majors possibilitats de desenvolupament personal.
- Participar, deliberar i

conviure amb tothom des d'un ambient harmònic i de pau.

Els beneficis de la intel·ligència emocional en els infants i adolescents són múltiples, entre els quals podem destacar: la millora de la conducta; la creació d'una autoestima

sana; fa els infants i adolescents més responsables, segurs i autònoms; ajuda en el benestar personal i ajuda a desenvolupar les habilitats socials bàsiques per a qualsevol tipus de relació.

Una altra referència a tenir en compte per a l'es-

cola que volem i desitjam en el segle XXI és Howard Gardner. Ell i els seus col·laboradors de la prestigiosa Universitat de Harvard van advertir que la intel·ligència acadèmica (l'obtenció de titulacions i mèrits educatius; l'expedient acadèmic) no és un factor decisiu per conèixer la intel·ligència d'una persona.

La recerca de Howard Gardner ha aconseguit identificar i definir fins a vuit tipus d'intel·ligència diferents.

L'Informe *L'educació amaga un tresor*, de la Comissió internacional sobre l'educació per al segle XXI de la Unesco, sosté que els sistemes educatius han prioritzat l'adquisició de coneixements en perjudici d'altres formes d'aprenentatge. S'hi considera que entre els quatre pilars que constitueixen les bases de l'educació es troba: "aprendre a viure", la qual cosa significa establir relacions interpersonals útils, i "aprendre a ser", per desenvolupar positivament la pròpia personalitat.

El professorat juga un

paper molt important en el procés educatiu perquè serveix d'exemple per al seu alumnat, és per això que els professionals de l'àmbit educatiu han d'haver-se format en la gestió d'emocions per poder fer ús d'aquestes competències a l'aula. A més, és imprescindible que el professorat rebí formació específica per desenvolupar aquestes capacitats.

En definitiva, i en relació a tot el que s'ha comentat anteriorment, l'escola tindrà al segle XXI la responsabilitat i el repte d'educar les emocions. En aquest moment de debats polítics sobre els canvis educatius, seria una bona ocasió per reflexionar sobre la inclusió de les habilitats emocionals de manera explícita en el sistema escolar i deixar que els experts puguin dur a terme la seva feina i no siguin decisions polítiques, sinó educatives, les que realment es valorin i es tinguin en compte. Per tant, l'escola i l'administració haurien d'assumir el repte d'una EDUCACIÓ, en majúscules, per viure un món millor... I crec que queda clar que la intel·ligència emocional és una eina imprescindible per aconseguir-ho. ■

Recomanacions

Educació emocional. Programa per a Educació Primària, de Bisquerra, R.

Educació emocional. Propostes per a educadors i famílies, de Bisquerra, R. (Coord.) (2011). Bilbao: Desclée De Brouwer.

Intel·ligència emocional, de Goleman, D. (1996). Barcelona: Kairós.

Educar per ser feliç. Una proposta d'educació emocional, de Boix Casas, C. (2007). Barcelona: CEAC.

